

Dr. Darja Piciga

Dr. Darja Piciga se je rodila 2. maja 1958 v Ljubljani. Univerzitetni in doktorski študij iz psihologije je zaključila na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, magistrski pa na Filozofski fakulteti univerze v Beogradu. Preko 15 let je bila raziskovalka na Pedagoškem inštitutu v Ljubljani, ob tem pa še univerzitetna predavateljica in strokovnjakinja, in sicer na različnih družboslovnih področjih, zlasti razvojne psihologije, vzgoje in izobraževanja in bibliotekarstva. Od leta 1998 je zaposlena na različnih nalogah znotraj državne uprave.

Dr. Piciga se je v svoji znanstveno-raziskovalni in strokovni karieri zavzemala za temeljne človekove vrednote in tudi sama delovala družbeno odgovorno. V skladu s temi vrednotami je bila že dvakrat pobudnica in vodilna osebnost civilno-družbenih prizadevanj za alternative uradni politiki:

- od leta 1992 z desetletnim delovanjem za koncepcijo osnovne šole (in tudi celotnega sistema vzgoje in izobraževanja), ki uravnoteženo upošteva izobraževalne in vzgojne cilje in je skladu s humanističnim svetovnim nazorom,
- od marca 2013 pa s številnimi sodelavci in organizacijami v okviru vseslovenske in nestranske Državlanske pobude za Integralno zeleno Slovenijo, to je za polnovredno življenje v mednarodni ugledni skupnosti Slovenije, ki gradi na novi teoriji integralne ekonomije in paradigmi trajnostnega razvoja. To je pobuda za dostojanstven izhod iz krize, ki bi bil manj boleč od dosedanjih poskusov oz. ukrepov, obenem pa bi postavil temelje za uspešno, zdravo, socialno in na znanju temelječe gospodarstvo.

Pri svojem delu na področju vzgoje in izobraževanja se je dr. Piciga zavzemala, pogosto tudi z javnim delovanjem, za izobraževalnim ciljem enakovredno mesto vzgoji za vrednote, ki vključuje tudi vzgojo za družbeno odgovornost. V 90. letih je kritično opozarjala na slabosti reforme osnovne šole, ki je poudarjala predvsem ozko pojmovane izobraževalne cilje. Uravnoteženost vzgojnih in izobraževalnih ciljev se odraža v koncepciji osnovne šole, ki jo je leta 1991 izdelala neodvisna ekspertna skupina pod njenim vodstvom. V obdobju 1995 – 1999 je vodila komisijo za kurikularno prenavo gimnazij in sodelovala v Nacionalnem kurikularnem svetu, v letu 2000 je bila predsednica Strateškega sveta za vzgojo in izobraževanje pri tedanjem ministru za šolstvo. Za šolstvo, ki bo gradilo na temeljnih človekovih vrednotah, si je prizadevala tudi kot svetovalka podpredsednika vlade v letih 1998-2000. Na prelomu tisočletja je sodelovala v Paktu stabilnosti za Jugovzhodno Evropo, med drugim v Delovni skupini za človekove pravice in manjšine, ki jo je v letu 2000 za kratek čas tudi vodila.

Od leta 2001 je v okviru pristojnih ministrstev in vladnih služb vključena v pripravo nacionalnih strateških dokumentov in razvojnih programov Republike Slovenije, najprej s poudarkom na področjih znanosti in tehnologije v povezavi z gospodarskim razvojem, od leta 2010 pa okolja in trajnostnega razvoja. Na področju raziskav in razvoja je dalj časa vodila priprave na črpanje sredstev evropskih strukturnih skladov in tudi izvajanje teh ukrepov. S sredstvi strukturne politike je vzpostavila nov instrument znanstveno-tehnološke politike – raziskovalne centre odličnosti, in vodila njegovo izvajanje (2003 – 2009).

Pri svojem sedanjem delu na Ministrstvu za okolje in prostor (oz. do pred kratkim za kmetijstvo in okolje) dr. Piciga izrazito poudarja vrednote družbene odgovornosti, v zadnjih

dveh letih pa spodbuja tudi napredek pri uveljavljanju socialnega podjetništva in trajnostnega razvoja podeželja. V procesih oblikovanja strateških in programskih dokumentov Republike Slovenije se tako zavzema za upoštevanje vrednot in načel trajnostnega razvoja in družbene odgovornosti, spodbuja prehod v zeleno gospodarstvo in nizkoogljično družbo, učinkovito z viri, vključuje cilje povečevanja zelenih delovnih mest. Pri dokumentih in ukrepih za področja vzgoje, izobraževanja in usposabljanja podaja predloge za sistematično vključevanje vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj in usposabljanja za zelena delovna mesta v celoten sistem vzgoje, izobraževanja in usposabljanja. Navedene usmeritve predstavlja in utemeljuje tudi v okviru svoje bogate publicistične dejavnosti.

Od leta 2011 dalje pri svojem delu uporablja tudi novo teorijo integralne ekonomije in integralnega razvoja, ki v središče in izhodišče družbenega inoviranja postavlja vrednote – moralno jedro, poudarja pa uravnoteženost med različnimi sferami (od narave, skupnosti, kulture, do znanja, tehnologije, podjetništva in financ) ter svetovnimi nazori (humanistični in holistični pogled na svet, racionalizem in pragmatičen pristop). Namesto izključujočih gospodarskih modelov se v okviru vizije Integralne zelene Slovenije uporablja model z moralnim ekonomskim jedrom in štirimi ekonomskimi pristopi, pri čemer se še posebej iščejo in oživljajo njihove korenine v naši kulturni tradiciji: na skupnosti temelječa samozadostnost, razvojno gospodarstvo, ki izhaja iz kulture, na znanjus temelječe socialno gospodarstvo (ta gospodarski pristop se posebej poudarja) in življenjsko gospodarstvo, temelječe na naravi.

Osnovni teoretski okvir za to ekonomsko teorijo sta postavila profesorja Ronnie Lessem in Alexander Schieffer iz Centra za razvoj Trans4m iz Ženeve, s katerima dr. Piciga neposredno sodeluje, znotraj te ekonomske šole pa razvija slovensko in evropsko pot v integralno zeleno gospodarstvo. Pri tem predlaga pametno integracijo EU politik za trajnostni razvoj kot dopolnitev pametni specializaciji. Pobuda za Integralno zeleno Slovenijo izhaja iz spoznanja, da je sedanja kriza tako trdovratna, ker to ni samo gospodarska in finančna kriza, pač pa tudi socialna kriza in kriza vrednot, pri kateri ima več možnosti za uspeh celosten, integralni pristop. Še zlasti pa pobuda gradi na odličnih slovenskih modelih, kot so Domel iz Železnikov, Solčavsko, Srce Slovenije, Biotehniški center Naklo, Vrtec Slovenska Bistrica in drugi.

Letos poleti je dr. Piciga skupaj z več partnerji oblikovala Predlog za etično gospodarstvo Slovenije in ga posredovala poslanskim skupinam DZ, kot popotnico novemu parlamentu. Programsko in organizacijsko je v zadnjih dveh letih vodila dve mednarodni konferenci Integralno zeleno gospodarstvo za boljši svet in več manjših dogodkov, s prispevki pa sodelovala na vrsti dogodkov, v strokovnih in znanstvenih publikacijah. Vse to delovanje naj bi utemeljilo in uveljavilo spoznanje, da ima Slovenija odlične potenciale in edinstveno priložnost, da postane pilotna država integralnega zelenega gospodarstva v Evropi, kar bi prispevalo k premagovanju gospodarske, družbene in moralne krize na dostojanstven način.

**INTEGRALNA ZELENA
SLOVENIJA**

*Državlјanska pobuda za
polnovredno življenje v
mednarodno ugledni
skupnosti Slovenije*

